

**UCHWAŁA NR VII/60/2025
RADY GMINY LUBANIE**

z dnia 27 marca 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Lubanie na lata 2025-2028

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz.1465, poz. 1572, poz. 1907 i poz. 1940), w związku z art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz.49) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2028 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lubanie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Lubanie.

Przewodniczący Rady Gminy

Włodzimierz Woźniak

Załącznik do

Uchwały Nr VII/60/2025

Rady Gminy Lubanie

z dnia 27 marca 2025 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025-2028

Rodzina jest jak gałęzie drzewa.

Rosną w różnych kierunkach, ale korzenie mają wspólne.

I. WSTĘP

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, jest jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórką. To rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To tutaj nabywa ono wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażania swoich uczuć (lęku, obaw, zadowolenia, gniewu) oraz wartościowania, co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. To rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wychowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Natomiast rozpad rodziny związanej z niewydolnością wychowawczą, zanikaniem poczucia bezpieczeństwa, narastaniem konfliktów powoduje wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując przy tym siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjająca dla prawidłowego rozwoju dziecka, należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny, jak i pracowników instytucji pomocowych. Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane. Musimy pamiętać, iż problemy występujące w rodzinie wielokrotnie są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy. Choroba alkoholowa rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, wypadki losowe to główne i najczęściej spotykane problemy dezorganizujące życie rodzin. Organizowane wszechstronne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej należy docenić i ciągle udoskonalać. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli należy ją przede wszystkim wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie rodziny powinno być rozpoczęte jak najwcześniej i mieć charakter profilaktyczny. Główną zasadą powinna być zasada pomocniczości. Działania przyniosą najlepszy efekt tylko wtedy, gdy będą odbywać się za zgodą rodziny i z jej

aktywnym udziałem. Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę. Powinna być kompleksowa i obiektywna. System wsparcia powinien obejmować zarówno rodziny biologiczne, jak i zastępcze. Podstawowym celem pracy z rodziną biologiczną będzie jak najszybszy powrót dziecka do rodziny, gdyby zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej. Wszelkie działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są również ważne ze względów społecznych i ekonomicznych, konieczne z uwagi na obniżenie kosztów związanych z pobytem dziecka w rodzinie lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Pozostawienie rodzin dysfunkcyjnych bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Aby móc kompleksowo wspierać rodziny należało stworzyć 3-letni gminny program wspierania rodziny, którego realizacja należy do zadań własnych gminy.

II. PODSTAWA PRAWNA DZIAŁAŃ

Podstawa prawna opracowania programu:

Art.176 pkt1, art.179 ustęp 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Realizacja programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej opiera się na niżej wymienionych aktach prawnych:

1. Ustawa o samorządzie gminnym z 8 marca 1990 r. (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz.1465),
2. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz.49),
3. Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 4 listopada 2016 r. (t.j.Dz.U. z 2024r. poz.1829),
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2024r. poz.1283),
5. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (t.j. Dz.U. z 2024r. poz.1673),
6. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (t.j.Dz.U. z 2023, poz.2151),
7. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz.1939).
8. Ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz.323),
9. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 r. (t.j. Dz.U. z 2023 r.).

III.DIAGNOZA

Diagnoza lokalna dotycząca dysfunkcyjności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych została dokonana w oparciu o dane Centrum Usług Społecznych w Lubaniu na dzień 31.12.2024r.

Gminę Lubanie według stanu na koniec ubiegłego roku zamieszkiwało 4446 mieszkańców, 4422 zameldowanych na pobyt stały, 24 zameldowanych na pobyt czasowy.

W roku 2024 system pomocy społecznej objął wsparciem 148 osób z 84 rodzin.

Głównym powodem przyznawania świadczeń z pomocy społecznej jest ubóstwo, spowodowane bezrobociem, niepełnosprawnością, długotrwałą chorobą, a także bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Według oceny sytuacji rodzin dokonanej przez pracowników socjalnych, w 9 rodzinach rodzice wymagali wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w związku z tym wnioskowano o przydzielenie asystenta rodziny. Biorąc pod uwagę dane z ostatnich 3 lat liczba rodzin potrzebujących w tym zakresie pomocy nieznacznie wzrosła.

Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Rok	Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta
2022	6
2023	8
2024	9

Źródło: dane własne

Praca asystenta rodziny, pracowników socjalnych oraz instytucji działających na rzecz rodziny powoduje zmianę idącą w kierunku poprawy relacji rodzinnych. Rodzice pogłębiając wiedzę z zakresu pełnienia ról wychowawczych oraz poprawę umiejętności opiekuńczo-wychowawczych starają się wypełnić swoje role prawidłowo, co pozytywnie wpływa na rozwój i kształtowanie dziecka, a tym samym daje szanse na pozostawienie dziecka w rodzinie biologicznej.

Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny wymienić należy: niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, niski poziom kulturalny, intelektualny oraz moralny dorosłych, a także alkoholizm jednego lub obojga rodziców, przemoc. Z tego powodu coraz więcej rodzin i dzieci wymaga specjalistycznego wsparcia i zaangażowania wielu instytucji w przezwyciężenie istniejących dysfunkcji. Szukając prób pomocy dziecku uwagę należy skupić nie tylko na problemach dziecka, ale także na problemach jego rodziny. W związku z tym bardzo ważną rolę w

wychodzeniu z trudnej sytuacji życiowej rodziny może pełnić asystent rodziny, którego zadaniem będzie podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenie gospodarstwa domowego rodziców, pomoc w rozwiązywaniu problemów rodziny w takim stopniu, aby wychowujące się w rodzinie dzieci miały warunki do bezpiecznego życia i wszechstronnego rozwoju.

Są sytuacje życiowe prowadzące do najbardziej niepożądanych działań, tj umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych bądź placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Na dzień 31 grudnia 2024r. z terenu Gminy Lubanie 2 dzieci przebywa w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, 1 dziecko w rodzinie zastępczej spokrewnionej.

IV.ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są rodziny z dziećmi z terenu Gminy Lubanie przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rodzina to podstawowe środowisko rozwoju i funkcjonowania każdego człowieka. Rodzice to pierwsi nauczyciele dziecka, na których spoczywa obowiązek świadomego kształtowania postaw, przekazywania systemu wartości i tradycji. Socjalizacja dziecka stanowi podstawę jego funkcjonowania w życiu, dlatego ważne jest zapewnienie odpowiednich warunków do rozwoju. Praca z rodziną oraz wszelkie formy pomocy mają na celu przede wszystkim zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny, jak również aktywizację jej zasobów przy wzmocnieniu kompetencji i umiejętności społecznych. Działania skierowane są na zapewnienie dziecku bezpieczeństwa oraz podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, by zapewnić optymalne warunki do prawidłowego rozwoju oraz podnieść jakość życia rodziny.

Program skierowany jest do wszystkich rodzin i dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Lubania, a w szczególności:

- rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w rodzinie zastępczej,
- rodzin którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie,
- rodzin dysfunkcyjnych,
- rodzin przeżywających chwilowe trudności opiekuńczo-wychowawcze.

V.CELE PROGRAMU

Cel główny

Wsparcie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rozwój systemu wsparcia rodziny skoncentrowanego na realizacji działań profilaktycznych oraz skutecznej interwencji.

Cele szczegółowe

1. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców.

Zadania:

- ✓ systematyczne diagnozowanie warunków życia oraz ich potrzeb i oczekiwań,
- ✓ umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodziców,
- ✓ opracowywanie i wdrażanie projektów i programów edukacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych służących rozwojowi rodziny,
- ✓ kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi.

2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny.

Zadania:

- ✓ zapewnienie rodzinom wsparcia asystenta rodziny,
- ✓ wsparcie asystenta rodziny dla kobiet w ciąży w ramach realizacji programu „Za życiem”,
- ✓ nawiązanie współpracy z rodzinami wspierającymi,
- ✓ organizacja i prowadzenie świetlic opiekuńczo-wychowawczych w placówkach oświatowych oraz klubów w świetlicach wiejskich.

3. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.

Zadania:

- ✓ zapewnienie rodzinom pomocy finansowej zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- ✓ zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej posiłków w szkole, stypendiów,
- ✓ organizowanie dzieciom wypoczynku podczas wakacji i ferii (finansowanie półkolonii organizowanych na terenie gminy),
- ✓ udzielenie pomocy rodzicom w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu zatrudnienia.

VI.HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Cele szczegółowe	Zadania	Instytucje odpowiedzialne za realizację
1.Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców	Systematyczne diagnozowanie warunków życia oraz ich potrzeb i oczekiwań	Centrum Usług Społecznych w Lubaniu – pracownicy socjalni
	Poradnictwo specjalistyczne dla rodziców i dzieci	Radca prawny, psycholog, pracownicy socjalni, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku
	Opracowywanie i wdrażanie projektów i programów edukacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych służących rozwojowi rodziny	Placówki oświatowe, Centrum Usług Społecznych w Lubaniu
	Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi	Asystent rodziny, rodzina wspierająca
2. Wspieranie rodzin poprzez działania instytucji	Zapewnienie rodzinom wsparcia asystenta rodziny	Asystent rodziny
	Wsparcie asystenta rodziny dla kobiet w ciąży w ramach realizacji programu „Za życiem”	Asystent rodziny
	Nawiązanie współpracy z rodzinami wspierającymi	Centrum Usług Społecznych w Lubaniu, asystent rodziny, rodziny wspierające
	Organizacja i prowadzenie świetlic oraz klubów w świetlicach wiejskich	Placówki oświatowe, Urząd Gminy w Lubaniu, Centrum Usług Społecznych w Lubaniu
	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej	Centrum Usług Społecznych w Lubaniu, Urząd Gminy w Lubaniu
3.Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego	Zapewnienie rodzinom pomocy finansowej zgodnie z obowiązującymi przepisami (m.in. w zakresie pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych)	Centrum Usług Społecznych w Lubaniu, Dział Świadczeń Rodzinnych
	Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin	Centrum Usług Społecznych w Lubaniu, Centrum Usług

	znajdujących się w trudnej sytuacji pomocy w formie posiłków w szkole oraz w formie stypendiów	Wspólnych w Lubaniu
	Organizowanie dzieciom wypoczynku podczas wakacji i ferii	Centrum Usług Społecznych w Lubaniu, Placówka oświatowa, Kuratorium Oświaty, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubaniu
	Udzielanie pomocy rodzicom w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu zatrudnienia	Centrum Usług Społecznych w Lubaniu – pracownicy socjalni, asystent rodziny, Powiatowy Urząd Pracy we Włocławku

VII. OCZEKIWANE REZULTATY PROGRAMU

1. Podniesienie świadomości o dostępnych formach wsparcia rodzin przeżywających trudności lub nimi zagrożonych.
2. Wzmocnienie roli i funkcji rodziny poprzez działania asystenta rodziny, pracowników socjalnych oraz rodzin wspierających.
3. Pozostawienie dziecka w rodzinie biologicznej.
4. Integracja rodziny poprzez wspólne spędzenie czasu, zacieśnienie więzi rodzinnych.
5. Podniesienie bezpieczeństwa socjalno-bytowego rodzin.
6. Poprawa sytuacji materialnej rodzin poprzez podjęcie pracy.
7. Zwiększenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych.

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

Program realizuje Centrum Usług Społecznych w Lubaniu przy współpracy z:

- Urzędem Gminy w Lubaniu,
- placówkami oświatowymi,
- Policją,
- Gminną Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubaniu,
- Zespołem Interdyscyplinarnym Do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Lubaniu,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku.

IX.FINANSOWANIE DZIAŁAŃ W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU

1. Centrum Usług Społecznych w Lubaniu realizuje zadania związane z zaspokojeniem potrzeb ze środków z budżetu Gminy i Wojewody,
2. Przewiduje się również aplikowanie o środki ze źródeł zewnętrznych, tj. Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej na finansowanie zatrudnienia asystenta rodziny, czy inne projekty skierowane na wsparcie dziecka i rodziny.

X.POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Opracowany program jest dokumentem, który może podlegać okresowym weryfikacjom i modyfikacjom w niezbędnym zakresie, dostosowanym do zmieniających się przepisów prawa.

UZASADNIENIE

Zgodnie z treścią art.179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz.49) Rada Gminy, biorąc pod uwagę potrzeby z zakresu wspierania rodziny uchwala Gminny Program Wspierania Rodziny.

Program wspierania rodziny ma na celu stworzenie systemu wsparcia rodziny, który pozwoli na efektywne budowanie mechanizmów współpracy z rodziną dziecka w środowisku rodzinnym. Podłożem stworzenia systemu wsparcia jest troska o zapewnienie każdemu dziecku stabilnego i rodzinnego środowiska wychowawczego.

Biorąc powyższe pod uwagę proszę o podjęcie uchwały w przedstawionym brzmieniu.